

18 ta' Mejju, 1953

Imħallfin :—

Is-S.T.O. Dr. L.A. Camilleri, LL.D., *President*;

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.;

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Alfred Tonna versus Amabile Dimech et.

Atti Gudizzjarji — Oġtazzjoni — Korrezzjoni —

Art. 175 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

Il-Qorti tista', f'kull waqt tal-kawża qabel is-sentenza, tordna jew tipermetti tibdil fl-iskritturi li ma jkunx ibiddel fis-sustanza l-oġtazzjoni jew l-oċċezzjoni.

Fil-kas prezenti, l-attur talab sio-oġtazzjoni li kull ipoteka inskritta fir-Registru Pubbliku kontra d-debitur konvenut tigi dikjarata ineffikaci. Id-debitur u l-kreditur li a favur tiegħu kienu veljanti daww l-inskrizzjonijiet, konvenut ukoll fil-kawża, issollewar l-oċċezzjoni li l-gudizzju ma kienx integru, għax messhom gew im-karrkin il-kredituri kollha tad-debitur. L-attur talab il-korrezzjoni tad-oġtazzjoni billi jidiedu kliem li jillimitaw it-talba għall-ipoteki li kienu fir-riferizzju għall-kreditur konvenut; u l-Ewwel

Qorti oħdet it-talba għall-korrezzjoni, fuq il-motiv li t-tibdil mill-lub kien jelimina għal kolloz l-eċċezzjoni sollevata. Il-Qorti ta' L-Appell, però, irritereniet li mit-termini taċ-ċitazzjoni kien jidher ċar li l-ipoteki li għalikom kienet tirriferenzi d-domanda kontinuta fid-ċitazzjoni kienu dawk li kienu jirrigwardaw il-kreditur konvenut biss, u li għalhekk L-ogħunta mill-lub kienet pjuttost iżzerri bħala kjarifikazzjoni ta' dik il-limitazzjoni; u għalhekk, preċja revoka taċ-digriet li kien oħad it-talba għall-korrezzjoni mill-lub, il-Qorti ta' L-Appell ippermettiet li ssir dik il-korrezzjoni.

Il-Qorti — Rat it-talba ta' l-attur quddiem il-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà Tagħha r-Regina, sabiex tiġi ordnata l-emenda ta' l-att taċ-ċitazzjoni billi wara l-kliem "Giuseppe Farrugia" fir-raba' vers taċ-tielet "domanda jigu aġġunti l-kliem "favur Emmanuele Borg";

Omissis;

Rat id-digriet ta' dik il-Qorti tal-10 ta' Marzu 1953, li bih irrespingiet it-talba u ordnat illi l-ispojjeż ta' l-incident jibqgħu definitivament għak-kariku ta' l-attur; billi kkunsidrat;

Illi t-tielet talba fl-att taċ-ċitazzjoni hija ntiża sabiex tiġi ottenuta deċiżjoni u dikjarazzjoni illi minhabba l-istat ekonomiku tal-konvenut Farrugia, "kull ipoteka nskitta fir-Registru Pubbliku kontra Giuseppe Farrugia" hija bla effett mill-gurnata li tindika l-Qorti, u biex tiġi dikjarat ukoll f'liema mod il-konvenut Borg huwa kreditur, kif jippretendi, fis-somma ta' £1,255. 17. 7, jew f'kull somma oħra verjuri, billi jiġi dikjarat minn dik il-Qorti l-ammont realment dovut mill-konvenut Farrugia lill-konvenut Borg;

Illi skond il-liġi (art. 175 tal-Kodici tal-Proċedura Ċivili), il-Qorti tista', f'kull waqt tal-kawża, qabel is-sentenza, sew minn jeddha sew wara talba ta' wahda mill-partijiet, tordna jew tippermetti tibdil fl-iskritturi, sew billi fihom jizdied jew jitnehha l-isem ta' wahda mill-partijiet u jitqiegħed ieħor floku, inkella billi jissewwa żball fl-isem tal-partijiet jew fl-kwalità li fih jidhru, jew żball ieħor, jew billi jigu mdaħħla wkoll, permezz ta' nota separata, hwejjeg oħra dwar il-fatt jew il-liġi; basta li ebda tibdil bħal dan ma jkun ibiddel fis-sustanza l-azzjoni jew l-eċċezzjoni;

Illi l-korrezzjoni jew l-aggunta mitluba telimina għal-kollor l-oċċezzjoni sollevata fis-sens illi l-istanza giet irritwalment proposta, u għalhekk dik il-korrezzjoni ma tistax tiġi permessa skond id-dispożizzjoni tal-liġi ċitata;

Rat ir-rikors li bih l-attur appella minn dan id-digriet u talab ir-revoka tiegħu, billi tiġi permessa l-emenda mitluba; bla-ispejjeż kontra l-konvenuti;

Omissis;

Irriflettiet;

L-ewwel parti tat-tielet talba fiċ-ċitazzjoni hi hekk konċepita; — “Ma għandux jiġi dikjarat u deċiż illi, minhabba l-istat finanzjarju tal-konvenut Farrugia, kwalunkwe ipoteka nskritta fir-Registru Pubbliku kontra Giuseppe Farrugia, hija bla effett mill-gurnata li tindika din l-Onorabbli Qorti.....”;

Iż-żewġ konvenuti, Emmanuele Borg u Giuseppe Farrugia, fis-seduta tat-28 ta' Ottubru 1952 (ara verbal fol. 43), issollewaw l-oċċezzjoni li l-gudizzju ma kienx integru, għax kien meashom ġew ċitati, in konnessjoni ma' din it-tielet talba, il-kredituri ipotekarji kollha ta' l-imsemmi Giuseppe Farrugia;

Fis-seduta tat-18 ta' Novembru 1952 (ara l-istess verbal fol. 43), id-difensur ta' l-attur talab li fir-raba' vers tat-tielet domanda jidriedu l-kliem “favur Emmanuele Borg”;

L-Ewwel Qorti, bid-digriet impunġat, irrespingiet it-talba ta' l-emenda fuq il-motiv li l-emenda kienet telimina l-oċċezzjoni tal-konvenuti fuq imsemmija, kuntrarjament għall-art. 175 Kap. 15. Issa f'dan il-każ hemm fattur speċjali. Il-konvenuti faw dik l-oċċezzjoni għaliex interpretaw it-tielet talba bħala li kienet intiza biex jiġu invalidati l-ipoteki tal-kredituri kollha tal-konvenut Farrugia, u mhux biss iż-żewġ ipoteki favur il-kreditur il-konvenut Emmanuele Borg. L-attur invece jgħid li dik it-talba qeghedha turiferixxi biss għall-ipoteki tal-kreditur Borg (konvenut), u talab l-aggunta fuq imsemmija pjuttost bħala kjarifikazzjoni ta' din il-limitazzjoni;

Dan l-aspett speċjali tal-każ hu ta' l-akbar importanza; għaliex jekk it-tielet talba għandha tiftihem bħala riferenti biss għall-ipoteki tal-konvenut Borg, allura lanqas tidhol iċ-ċirkustanza tal-pregudizzju għall-oċċezzjoni, għax dik l-oċċez-

zjoni tkun qeghedha tigi moghtija fuq premessa falza, oġoè dik ta' interpretazzjoni skorretta tat-tielet talba. Infatti, jekk it-tielet talba tirriferixxi għall-ipoteki ta' Borg biss, ma hemmx lok li jiġi eċċepit li hemm bżonn il-pretenza fil-gudizzju tal-kredituri l-oħra;

Issa, din il-Qorti jidhrilha li hu ċar mit-termini kollha taċ-ċitazzjoni li dik it-tielet talba qeghedha 'tirriferixxi għall-ipoteki tal-konvenut Borg' biss. Biex dik it-talba tiftihem tajjeb hemm bżonn tinqara ċ-ċitazzjoni kollha. Infatti, fil-premessa taċ-ċitazzjoni (ara r-raba' premessa) l-attur isemmi l-motivi li, skond l-assunt tiegħu, iġibu għall-invalidità ta' l-in-skrizzjonijiet ipotekarji favur il-konvenut Borg. Ma hemmx xejn fil-korp taċ-ċitazzjoni li jaċċenna menomament għall-pożizzjoni tad-debitur, il-konvenut Farrugia, vis-a-vis ipoteki ta' kredituri oħra barra Borg. Ma hemmx bżonn jingħad li huma l-premessa taċ-ċitazzjoni li jikkonduċu għat-talba. Mhux biss, imma f'dik l-istess tielet talba hemm it-tieni parti tagħha li s'ha qed jiġi attakkat l-istess kreditu ta' Borg fir-realtà tiegħu, u f'din it-tieni parti ta' l-istess tielet talba jissomma espressament il-konvenut Borg; vwoldiri, bit-tielet talba l-attur ried mhux biss jinvalida l-ipoteki ta' Borg, imma anki jattakka l-eżistenza tal-kreditu tiegħu. Dan kollu, u l-kontest taċ-ċitazzjoni kollha, juri ċar li t-tielet talba, għalkemm kien ikun desiderabili li l-attur inserixxa mill-ewwel il-kliem li issa jrid jaġġungi, anki fl-ewwel parti tagħha qeghedha tirriferixxi għall-ipoteki ta' Borg biss. Il-kliem "kwalunkwe ipoteka" huma kapibili di frontu għall-pluralità ta' l-ipoteki ta' Borg;

Għalhekk, verament ma hemmx ebda preġudizzju għal ebda eċċezzjoni; għaliex dik l-eċċezzjoni hi bazata fuq interpretazzjoni hażina tat-tielet talba. Il-konvenuti fehma, jew jgħidu li fehma, it-tielet talba għam-mod tagħhom, bħala riferenti għall-ipoteki tal-kredituri kollha, u fuq din is-suppożizzjoni qalu "il-gudizzju mhux integru, għax kien imisshom gew imharrkin il-kredituri kollha". Imma fil-fatt dik it-tielet talba għandha raġjonevolment tiftihem bħala li tirriferixxi biss għall-ipoteki ta' Borg, u għalhekk l-aġġunta mitluba ma hijiex lanqas proprjament korrezzjoni, imma pjuttost kjarifi-

kazzjoni mill-parti ta' l-attur biex jiżgura lill-konvenuti li dik it-tielet talba qeghedha biss għall-ipoteki ta' Borg. Anki minghajrha, it-talba titftihem bhala relativa għal Borg biss, u l-kliem jistghu jiżdiedu, għax "utile per inutile non vitiatur";

Dwar il-kap ta' l-ispejjeż;

Omissis;

Għalhekk tiddeċidi;

Billi tilqa' l-appell, sirrevoka d-digriet impunjat, taghti li ssir l-emenda mitluba għal skop ta' kjarifikazzjoni, u tor-dna li l-ispejjeż taż-żewġ istanzi jibqgħu bla taxxa: id-dritt tar-Registru taż-żewġ istanzi bin-nofs.
